

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI KOMISJI, SEKCJI I ZESPOŁÓW ZG SBP w 2023 roku

Sekcje, komisje i zespoły ZG SBP wypełniając cele *Strategii SBP* jako płaszczyzna wymiany doświadczenia zawodowego dają możliwość podejmowania nowych inicjatyw zawodowych oraz dzielenia się zdobywaną wiedzą. Są przestrzenią, gdzie można realizować i rozwijać zawodowe pasje. Te działania kreują m.in. wizerunek SBP w środowisku. Integrują i promują reprezentowane struktury, popularyzują wiedzę w środowiskach lokalnych. Przedstawiciele struktur działają w organizacjach międzynarodowych. Działalność struktur jest prezentowana na konferencjach, warsztatach, seminariach, prezentacjach, publikacjach, w portalu sbp.pl - zakładce komisje, sekcje, zespoły, blogach, profilach facebookowych, itp.

Organizacja pracy jednostek: spotkania zdalne, e-mail, skype, facebook, platformy i komunikatory internetowe również spotkania stacjonarne. Członkowie komisji, sekcji i zespołów komunikowali się przez wykorzystanie poczty elektronicznej, komunikatorów online bądź telefonicznie, jak również stacjonarnie. W 2023 r. po zniesieniu stanu zagrożenia epidemicznego działania sekcji, komisji i zespołów SBP były realizowane w formach online, korespondencyjnie, jak również stacjonarnie¹.

Zróznicowany obraz efektów działań poszczególnych sekcji, komisji i zespołów skłonił ZG SBP do zajęcia się tą kwestią i na posiedzeniu ZG w dniu 28 października 2022 r. przyjęto uchwałę (Uchwała nr 4/nk/2022) w sprawie powołania Zespołu ds. oceny dotychczasowej działalności i perspektyw rozwoju działań sekcji/komisji/zespołów działających przy ZG SBP w następującym składzie: Artur Borzęcki, Andrzej Czapnik, Marzena Przybysz, Jerzy Woźniakiewicz. Członkowie zespołu kontaktowali się online - dokonali przeglądu prac sekcji, komisji i zespołów. 28 lutego 2023 r. odbyło się spotkanie podsumowujące. Wnioski: Utrzymanie jednostek organizacyjnych aktywnych, zmiana wśród tych, w których zaistniała potrzeba, rozwiązanie biernych i bez perspektyw działania, powołanie nowych. W centrum uwagi członków Zespołu znalazły się zagadnienia: prace Komisji Nowych Technologii – ważne i istotne dla SBP; istnienie komisji i sekcji, które nie podjęły działań od dłuższego czasu (Komisja Opracowania Rzeczowego Zbiorów, Komisja Ochrony i Konserwacji Zbiorów, Sekcja Bibliotek Niepaństwowych Szkół Wyższych, Sekcja Czytelnictwa Chorych i Niepełnosprawnych). W tym przypadku zespół zasugerował ich odwołanie, uznał jednak potrzebę utworzenia nowego organu, który podjąłby prace sekcji zajmującej się czytelnictwem osób z różnymi niepełnosprawnościami.

W 2023 r. działały następujące jednostki:

- Sekcja Bibliotek Naukowych (przewodnicząca: Lilianna Nalewajska)
- Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych (przewodnicząca: Agata Arkabus)
- Sekcja Bibliotek Publicznych (przewodnicząca: Ewa Krukowska)
- Sekcja Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury (przewodnicząca: Katarzyna Żák-Caplot)
- Sekcja Bibliotek Muzycznych (przewodnicząca Magdalena Wiącek)

¹ Stan zagrożenia epidemicznego wprowadzony w Polsce trwający od 16 maja 2022 r. (20 marca 2020 r. – 5 maja 2023 r. stan epidemii, pandemii COVID-19) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z 14 czerwca 2023 r. został odwołany w dniu 1 lipca 2023 r.

- Sekcja Fonotek (przewodnicząca: Katarzyna Janczewska-Sołomko)
- Komisja Nowych Technologii (przewodniczący: Leszek Szafranski)
- Komisja Zarządzania i Marketingu (przewodnicząca: Maja Wojciechowska)
- Zespół do Spraw Bibliografii Regionalnej (przewodnicząca: Marzena Przybysz)
- Komisja Odznaczeń i Wyróżnień (przewodnicząca: Ewa Stachowska-Musiał)
- Zespół do Spraw Archiwum Biura ZG SBP (przewodnicząca: Ewa Stachowska-Musiał)

Sprawy merytoryczne wg celów strategicznych:

1. Oddziaływanie na politykę i praktykę biblioteczną w Polsce

Członkowie komisji, sekcji i zespołów opiniowali przepisy prawne dot. bibliotekarstwa i informacji naukowej, opiniowali regulaminy organizacyjne, wpływali na zmiany w działalności bibliotek, udzielali opinii o programach studiów, itp.

2. Partnerska współpraca z instytucjami państwowymi i samorządowymi, uczelniami i szkołami wyższymi, sektorem gospodarczym oraz organizacjami pozarządowymi

Członkowie komisji, sekcji i zespołów współpracowali z instytucjami państwowymi i samorządowymi, uczelniami i szkołami wyższymi, sektorem gospodarczym oraz organizacjami pozarządowymi w obszarze edukacyjnym, kulturalno-oświatowym. Działalność ta odbywała się również na płaszczyźnie online (konferencje, szkolenia, warsztaty, wystawy, prelekcje, itp.).

3. Konsolidacja środowiska bibliotekarskiego

Członkowie komisji, sekcji i zespołów kreowali pozytywny wizerunek SBP, działali na rzecz zwiększenia liczby członków SBP oraz zwiększenia społecznego prestiżu zawodu bibliotekarza i integracji zawodowej środowiska bibliotekarzy.

4. Wzmocnienie statusu zawodu bibliotekarza; 5. Wsparcie zawodowe bibliotekarzy

Członkowie komisji, sekcji i zespołów organizowali szkolenia on line mające na celu doskonalenie zawodowe pracowników bibliotek (warsztaty, szkolenia, konferencje, fora, itp.)

Sekcja Bibliotek Naukowych

Sekcja w 2023 r. przeszła reaktywację. Na koniec 2023 r. sekcja liczyła 24 osoby. W marcu 2023 r. odbyło się spotkanie, na którym został powołany Zarząd. Zarząd sekcji spotkał się 6 lipca, zebrania z członkami odbyły się 20 września i 11 grudnia. Omawiano głównie plany działań. Spotkania sekcji organizowane są w formie online, ponieważ jej członkowie pochodzą z różnych bibliotek na terenie kraju.

Działalność sekcji koncentruje się przede wszystkim na kwestiach dotyczących komunikacji naukowej, otwartej nauki, doskonalenia kompetencji pracowników bibliotek naukowych i akademickich.

W 2023 r. sekcja zorganizowała 1 webinar o zasięgu ogólnopolskim, ogłaszany na stronie SBP: 21 listopada – Magdalena Wnuk z Centrum Humanistyki Cyfrowej IBL PAN zaprezentowała

temat: Otwarta komunikacja naukowa w humanistyce: krótki przegląd polityk, trendów i narzędzi.

Sekcja nie prowadzi własnej strony internetowej, korzysta z zakładki na stronie SBP do informowania o swojej działalności.

Działalność sekcji nie wymagała finansowania w 2023 r.

Głównym problemem jest pozyskiwanie nowych członków oraz aktywizacja obecnych.

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych

Obszary tematyczne działalności sekcji:

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych SBP zrealizowała następujące zadania:

- bieżąca aktualizacja bazy adresowej bibliotek pedagogicznych - weryfikacja placówek pod względem organizacyjnym i adresowym.
- opracowanie ankiety online dla nauczycieli bibliotek szkolnych w celu zdiagnozowania stanu obecnego bibliotek szkolnych w zakresie ich wyposażenia, pracy organizacyjnej i dydaktycznej oraz doskonalenia nauczycieli bibliotekarzy w ramach współpracy z Krajową Radą Biblioteczną (KRB) – luty 2023 r.
- udział w pracach zespołu Wikipedia Polska w zakresie organizacji projektu konkursu online dla bibliotekarzy szkolnych – luty- czerwiec 2023 r.; udział w spotkaniu podsumowującym pilotażową edycję kursu Wikiteka koordynowanego przez Wikimedia Polska – 9 marca 2023 r.
- udział w spotkaniu zorganizowanym przez SBP i Instytut Badań Edukacyjnych w sprawie Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji i opracowaniu opisu kwalifikacji dla nauczycieli bibliotekarzy – 16.06, 22.06.2023 r.
- spotkanie online zespołu ds. bibliotek pedagogicznych i szkolnych KRB w sprawie przygotowania wytycznych dotyczących organizacji bibliotek szkolnych – 22, 27 czerwca 2023 r.; omówienie wyników ankiety dotyczącej sytuacji bibliotek szkolnych w kraju oraz podjęcie dyskusji na ich temat podczas spotkania KRB – 30 czerwca 2023. (omówienie sytuacji funkcjonowania bibliotek szkolnych i ich głównych problemów); udział w posiedzeniach zespołu roboczego KRB ds. kształcenia w zakresie informacji naukowej i bibliotekoznawstwa.
- udział w spotkaniu ekspertów projektu Wikiteka koordynowanego przez Wikipadia Polska w celu wypracowania rekomendacji dla ministerstwa, kuratoriów, organów prowadzących oraz dyrektorów szkół na temat działalności i organizacji bibliotek szkolnych – 11, 18 kwietnia 2023 r.
- spotkanie online z Wiolettą Matusiak (Wikimedia Polska) w sprawie przygotowania rekomendacji dla środowiska związanego z bibliotekami szkolnymi -13, 17 listopada 2023 r.
- organizacja spotkania online z przedstawicielkami Ministerstwa Edukacji i Nauki (Emilia Różycka, Bożena Skomrowska) oraz KRB w sprawie organizacji i funkcjonowania bibliotek szkolnych – 13 grudnia 2023 r.

Publikacje:

Arkabus Agata: Biblioteki pedagogiczne a wyzwania społeczeństwa informacyjnego.
Bibliotekarz. 2023, nr 3, s. 7-9.

Prowadzenie strony, bloga, facebooka. Forma komunikacji i popularyzacji działalności sekcji:

- Prowadzenie fanpage'a w portalu społecznościowym Facebook – Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych SBP: <https://tiny.pl/w8rb4>
- Aktualizacja i redagowanie zakładki internetowej Sekcji: <https://tiny.pl/w8rbs>

Partnerstwo: osoby, biblioteki, inne instytucje i organizacje wspierające, współpracujące z sekcją:

- Współpraca z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Krajową Radą Biblioteczną, Ośrodkiem Rozwoju Edukacji w Warszawie, Konferencją Dyrektorów Bibliotek Pedagogicznych, Towarzystwem Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich, Sekcją Bibliotekarską przy Zarządzie Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego oraz innymi instytucjami oświatowymi i bibliotekarskimi w kraju.

Sprawy finansowe (dofinansowanie sekcji):

Sekcja Bibliotek Pedagogicznych i Szkolnych SBP nie była w 2023 r. finansowana przez instytucje i organizacje.

Sukcesy: Udział i reprezentowanie interesów bibliotek pedagogicznych i szkolnych oraz nauczycieli bibliotekarzy przez dr Agatę Arkabus na posiedzeniach Krajowej Rady Bibliotecznej, której jest członkiem.

Sekcja Bibliotek Muzycznych – Polska Grupa Narodowa IAML

Odbyły się 2 zebrania online Zarządu sekcji (18.05.2023, 13.10.2023 r., platforma Zoom). Ponadto członkowie Zarządu kontaktowali się mailowo i telefonicznie w sprawach bieżących.

Kanały komunikacyjne:

Strona internetowa Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP: <http://iaml.pl>

Fanpage na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/IAMLPL/>

Grupa dyskusyjna: bibmuz@googlegroups.com

Adres mailowy Sekcji: muzyczne@sbp.pl

Obszary tematyczne działalności sekcji:

- Działalność międzynarodowa: udział w projektach RISM oraz RILM, praca w sekcjach IAML i udział bibliotekarzy muzycznych i członków zarządu w Kongresie Międzynarodowego Stowarzyszenia Bibliotek Muzycznych IAML 2023 w Cambridge, 30.07.2023–4.08.2023.

- Organizacja spotkania online dla środowiska bibliotekarzy muzycznych *Od stylu wiktoriańskiego do Art Deco – okładka nutowa jako dzieło sztuki*

- Systematyczne prowadzenie strony sekcji na portalu Zagadnienia związane z wprowadzeniem systemu ALMA w kolejnych bibliotekach muzycznych

- Publikacja kolejnego tomu „Biblioteki Muzycznej”

- przygotowania do organizacji XVI Ogólnopolskiej konferencji bibliotekarzy muzycznych w Krakowie.

Aktywność sekcji:

- organizowanie lub współorganizowanie spotkań

7.12.2023 odbyło się ogólnopolskie spotkanie online przygotowane przez Sekcję Bibliotek Muzycznych SBP oraz Koło SBP przy Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Podczas spotkania Lilianna Bether (Biblioteka Collegium Historicum, Sekcja Muzykologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu) wygłosiła prelekcję *Od stylu wiktoriańskiego do Art Deco – okładka nutowa jako dzieło sztuki*, podczas wystąpienia prezentowała również okładki druków muzycznych z polskich i zagranicznych bibliotek cyfrowych. Spotkanie

zorganizowano na platformie zoom, zgłosiły się 62 osoby, w spotkaniu uczestniczyły ostatecznie 42 osoby.

Liliana Bether przedstawiła przemiany, jakim ulegała szata graficzna okładek nut pojawiających się w Europie i Stanach Zjednoczonych Ameryki w XIX i na początku XX wieku. Analizie poddane zostały techniki druku, rozwijające się nowe style artystyczne, aktualna tematyka oraz ich wpływ na kształt graficzny stron tytułowych i okładek. W oparciu o zastosowane w okładkach elementy typograficzne i ilustracyjne wyodrębnione zostały w nich wspólne cechy stylistyczne, umożliwiające stworzenie wstępnej typologii. Większość analiz opierała się na kolekcjach dostępnych online, należących do instytucji państwowych oraz prywatnych.

Publikacje wydawane lub współwydawane z inicjatywy sekcji:

W 2023 r. członkowie Zarządu (Monika Janowiak-Janik, Hanna Nizińska, Stanisław Hrabia) pracowali nad kolejnym tomem „Biblioteki Muzycznej”, która planowana jest jako publikacja online umieszczona na portalu SBP; zebrano teksty od autorów w celu redakcji tekstów i przesłano je autorom do zatwierdzenia.

Komunikacja i popularyzacja działalności sekcji:

Kanały komunikacyjne:

Strona internetowa Sekcji Bibliotek Muzycznych SBP: <http://iaml.pl>

Fanpage na portalu Facebook: <https://www.facebook.com/IAMLPL/>

Na stronie Sekcji a szczególnie na portalu Facebook umieszczane są posty dotyczące aktualnych wydarzeń kulturalnych i promocyjnych w bibliotekach muzycznych, interesujących zbiorów lub nabytków, ważnych publikacji lub baz danych dotyczących zbiorów muzycznych

Grupa dyskusyjna: bibmuz@googlegroups.com - grupa dyskusyjna środowiska bibliotekarzy muzycznych jest wykorzystywana do bieżącej komunikacji bibliotekarzy muzycznych.

Adres mailowy sekcji: muzyczne@sbp.pl

Partnerstwo:

Sekcja Bibliotek Muzycznych SBP współpracuje z wszelkimi muzycznymi instytucjami: bibliotekami, instytutami, ośrodkami nauki: Biblioteka Narodowa, Polskie Radio, oddziały muzyczne bibliotek uniwersyteckich (Kraków, Poznań, Toruń, Warszawa, Wrocław), biblioteki główne akademii i uniwersytetów muzycznych (Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kraków, Łódź, Poznań, Warszawa, Wrocław), Biblioteka Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, Biblioteka Gdańskiej PAN, oddziały muzycznych bibliotek publicznych (Biblioteka Śląska, Książnica Pomorska, Biblioteka m. st. Warszawy), Narodowy Instytut Fryderyka Chopina, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Biblioteka Związku Kompozytorów Polskich, Biblioteka Czarotoryskich, biblioteki państwowych szkół muzycznych I i II stopnia

Sprawy finansowe: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich (domena internetowa)

Współpraca międzynarodowa:

Kongres IAML 2023 odbył się w Cambridge w dniach 30.07-4.08. Grupa polskich delegatów liczyła 10 osób. Delegaci z Polski aktywnie brali udział w Kongresie. Wygłosili następujące referaty:

- Marek Bebak (Uniwersytet Jagielloński, Instytut Muzykologii, Kraków): *Graduals and other post-Tridentine codices from the collection of the Carmelites Library in Kraków*
- Jolanta Bujas-Poniatowska (Uniwersytet Jagielloński, Instytut Muzykologii, Kraków), *The music collection of the Canons Regular of the Lateran's Chapel in Czerwińsk (Poland) rediscovered*
- Anna Salamon (Uniwersytet Jagielloński, Instytut Muzykologii, Kraków), *Life after life: the history of the PWM Edition Library*
- Alicja Zabrocka (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu), *A very special collection – what's remained of the first post-war record label in Poland*

W czasie *Poster session* reprezentanci Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina przedstawili dwa plakaty:

- Jacek Iwaszko i Monika Wiciarz: *Exploring Polish digital scores*
- Kamil Pielaciński i Przemysław Adamski: *Polish music heritage in open access*

Stanisław Hrabia z Instytutu Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, prowadził sesję „Archives, composers, and the digital turn”. Brał też udział w obradach *IAML Forum of National Representatives*, reprezentując Polską Grupę Narodową IAML.

W czasie sesji plenarnej Projektu RISM podsumowano działalność od poprzedniego Kongresu IAML w Pradze. Podobnie jak rok temu, Polska zajęła drugie miejsce wśród najbardziej aktywnych Komitetów RISM. Dzieje się tak między innymi dzięki wielkiemu zaangażowaniu Narodowego Instytutu Fryderyka Chopina, który prowadzi projekt „Dziedzictwo muzyki polskiej w otwartym dostępie” (<https://polish.musicsources.pl/pl>), zakładający opracowanie zbiorów muzycznych polskich bibliotek naukowych.

Sonia Wronkowska z Biblioteki Narodowej przedstawiła sprawozdanie z wyborów do *RISM Coordinating Committee*, którego była przewodniczącą w latach 2018–2023. Nową przewodniczącą została również reprezentantka z Polski – Sonia Rzepka z Uniwersytetu Warszawskiego. Warto również odnotować, że Sonia Wronkowska prowadziła sesję zespołu doradczego *RISM Advisory Council*.

RISM

Jednym z zadań Sekcji jest upowszechnianie wiedzy na temat polskiego dziedzictwa muzycznego w świecie. Pierwszorzędnym zadaniem stowarzyszenia było stworzenie ogólnoswiatowego rejestru źródeł muzycznych – *Répertoire international des sources musicales* (RISM) we współpracy z International Musicological Society. W 2023 r. grupy robocze w Polsce były nadal bardzo aktywne. Polska była na drugim miejscu w wprowadzaniu opisów. Sonia Rzepka z Biblioteki Uniwersyteckiej w Warszawie od 2023 r. jako przewodnicząca komitetu koordynacyjnego RISMu *Coordinating Committee* jest zaangażowana w prace merytoryczne, organizacyjne i strategiczne RISM.

RILM

Członkowie komitetu: <https://www.rilm.org/abstracts/globalnetwork/poland/>

Publikacja:

Hrabia Stanisław. 50 lat Polskiej Grupy Narodowej IAML. *Bibliotekarz*. 2023, nr 5, s. 10-18.

Sekcja Fonotek

Sekcja, na koniec 2023 r. liczyła około 50 członków, spośród których w roku sprawozdawczym szczególną aktywnością wyróżniły się osoby wchodzące w skład Zarządu sekcji oraz dr Michał Pieńkowski. Ponadto, znaczący wkład w prace sekcji miał zespół osób pracujących nad kolejnym, czwartym etapem projektu „Bibliografia fonografii polskiej”.

Osoby pracujące w Zarządzie komunikują się osobiście (posiedzenia Zarządu odbywały się w biurze Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków w Warszawie, a także telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej i komunikatorów internetowych, takich jak Facebook, Whatsapp).

W 2023 r. odbyły się 3 zebrania Zarządu, na których gośćmi byli: Hanna Trzeszczkowska – b. wiceprzewodnicząca Zarządu, emerytowana pracowniczka Biblioteki Wydziału Instrumentalno-Pedagogicznego w Białymstoku – filii UMFC; zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca - Lech Dzierżanowski, który zadeklarował pomoc w realizacji niektórych zadań Sekcji; dotyczy to głównie archiwizacji poloników fonograficznych oraz publikacji dyskografii I. J. Paderewskiego. W jednym z zebrań udział wzięł dr Michał Pieńkowski z FInA, sympatyk i aktywny współpracownik sekcji.

Łączność z członkiniami i sympatykami w Polsce sekcja utrzymuje na swoim profilu na portalu Facebook. Pozwala on także na upowszechnianie informacji o osiągnięciach i planach sekcji, publikowanie aktualności ze świata fonografii polskiej i światowej oraz wzajemne udostępnianie aktualności z siostrzaną Sekcją Bibliotek Muzycznych, SBP i innymi organizacjami i ośrodkami.

W 2023 r. sekcja kontynuowała działania zainicjowane w latach ubiegłych oraz podjęła nowe inicjatywy zmierzające do integracji i współpracy ogólnopolskiego środowiska fonotek i archiwów dźwiękowych:

PRACE NAD „BIBLIOGRAFIĄ FONOGRAFII” - w 2023 r. sekcja zakończyła realizację czwartego etapu swojego flagowego projektu pn. *Bibliografia fonografii polskiej – Źródła do badań fonografii polskiej od 1878 roku do czasów współczesnych – projekt bibliograficzny Sekcji Fonotek SBP* - opracowanie pionierskie w skali nie tylko krajowej, ale i światowej. Opiekę merytoryczną i formalną nad projektem sprawuje Maria Wróblewska. Baza elektroniczna liczy 24 tys. opisów książek, artykułów i recenzji opublikowanych od 1878 r. w czasopiśmie polskich i prestiżowych tytułach zagranicznych, a także niewydanych prac naukowych (licencjackich, magisterskich i doktorskich). W latach 2023 i 2024 projekt realizowany na podstawie umowy POPUL/SN/0322/2023/01 z dofinansowaniem Ministra Edukacji i Nauki w ramach programu „Społeczna odpowiedzialność nauki II – Popularyzacja nauki”. W 2023 r. baza *Bibliografii* powiększyła się o 3000 opisów. W 2023 r. w pracach nad realizacją projektu oprócz Marii Wróblewskiej brały udział dotychczasowe współpracowniczki i współpracownicy (Agnieszka Gołębiowska, Biblioteka i Fonoteka Instytutu Muzykologii UW, Anna Iwanicka-Nijakowska z BN, Katarzyna Janczewska-Sołomko, emerytowana pracowniczka BN, Ewa Kozłowska z Biblioteki Publicznej m. st. Warszawy, Ilona Lewandowska z Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika Toruniu, Jarosław Pawlik z Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego, Michał Pieńkowski z Filmoteki Narodowej – Instytutu Audiowizualnego, Mariusz Raczyński z Uniwersytetu Łódzkiego i Hanna Trzeszczkowska, emerytowana pracowniczka Biblioteki Wydziału Instrumentalno-Pedagogicznego w Białymstoku – filii UMFC). Do zespołu dołączyły dwie osoby, Jolanta Byczkowska-Sztaba,

emerytowana pracowniczka BN, i Jakub Tomczak z Biblioteki Związku Kompozytorów Polskich.

W 2023 r. wykonano planowaną od kilku lat konwersję części zasobu dotychczas prezentowanej w Excelu do bazy z wyszukiwarką, co pozwoliło nadać bazie bardziej nowoczesną i przyjazną użytkownikowi formę oraz zwiększyć walory wyszukiwawcze. Stanowi też bardzo istotny etap projektu, który przyczyni się do zintegrowania zasobu i powiększenia jego dostępności. Materiały z czasopism nadal prezentowane na stronie w formularzu Excel i zostaną włączone do bazy do końca 2024 r.

X OGÓLNOPOLSKA KONFERENCJA FONOTEK - w 2023 r. Zarząd sekcji rozpoczął prace nad organizacją X Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek, planowanej na wrzesień 2024 r. w Bibliotece Śląskiej w Katowicach (koordynatorka organizacji – Małgorzata Witowska). Ustalono ramowy plan przygotowań i rozdzielono zadania. Sekcja stara się zaprosić do udziału nowe osoby i instytucje, z zamiarem pozyskania nowych współpracowników i zarazem członków SBP. Pozwoli to zwiększyć oddziaływanie Sekcji na środowisko polskich fonotek i archiwów dźwiękowych.

PUBLIKACJE – w 2023 r. z inicjatywy Samodzielnego Koła Muzykologów przy Zarządzie Głównym SPAM powstała dyskografia Ignacego Jana Paderewskiego. Projekt zrealizowały Jolanta Byczkowska-Sztaba oraz dwie członkinie Zarządu Sekcji Fonotek, Katarzyna Janczewska-Sołomko i Maria Wróblewska. Za edycję bazy odpowiada Michał Swianiewicz. W wersji elektronicznej baza dostępna jest na stronie internetowej Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków <http://spa-m.pl/art,1002,dyskografia-ignacego-jana-paderewskiego.html>. Obecnie trwają starania o wydanie jej w formie drukowanej. Projekt realizowany jest w ramach programu Narodowego Instytutu Muzyki i Tańca „Białe plamy – muzyka i taniec” (edycja 2022/23).

Członkowie sekcji Fonotek są zachęceni do publikowania artykułów (m. in. wygłoszonych na konferencjach referatów) w *Bibliotekarzu* (co zostało m.in. zaakcentowane podczas wspomnianej IX Ogólnopolskiej Konferencji Fonotek we Wrocławiu w listopadzie 2022 r.). W 2023 r. w periodyku tym ukazały się artykuły Katarzyny Janczewskiej-Sołomko *Znowu we Wrocławiu* (nr 2/2023) oraz *Nagrania Karola Szymanowskiego jako twórcy i wykonawcy* (nr 4/2023 – tekst referatu wygłoszonego na konferencji wrocławskiej). Ponadto w 2023 r. ukazała się praca *Transkrypcje utworów Fryderyka Chopina. Katalog rękopisów, druków i nagrań (1830-2020)* autorstwa K. Janczewskiej-Sołomko (nagrania) i Włodzimierza Pigły (nuty) (wyd. 2023, Warszawa NIFC, TiFC, XXV, 869 s.).

PRACE NAD ARCHIWIZACJĄ ZABYTKOWYCH NAGRAŃ - sekcja podejmowała również dalsze starania o zarchiwizowanie najdawniejszych i najcenniejszych nagrań przechowywanych w polskich kolekcjach. Nadal nie poczyniono konkretnych ustaleń dotyczących realizacji tego tak ważnego dla polskiej kultury (nie tylko muzycznej) programu. Przeszkodą była głównie niestabilna sytuacja we władzach Instytutu Muzyki i Tańca, związana ze zmianami jego dyrekcji i trudnościami w kontakcie z kluczowymi osobami.

Publikacje:

Janczewska-Sołomko Katarzyna. *Znowu we Wrocławiu. Bibliotekarz*. 2023, nr 2, s. 31-33;

Janczewska-Sołomko Katarzyna. *Fryderyk Chopin: transkrypcje, opracowania, inspiracje na nośnikach dźwięku. Bibliotekarz*. 2023, nr 3, s. 8-12;

Janczewska-Sołomko Katarzyna. Nagrania Karola Szymanowskiego jako twórcy i wykonawcy. *Bibliotekarz*. 2023, nr 4, s. 4-7;

Transkrypcje utworów Fryderyka Chopina. Katalog rękopisów, druków i nagrań (1830-2020) / Katarzyna Janczewska-Sołomko (nagrania) i Włodzimierz Pięła (nuty). Warszawa NIFC, TiFC, 2023. XXV, 869 s.

Zespół do spraw Bibliografii Regionalnej

Aktywność Zespołu:

Zorganizowanie

- Kontynuacja udziału w akcji on line Wikipedii #1Lib1Ref (1 bibliotekarz 1 przypis).

Akcja #1Lib1Ref - 2023 r. - maraton edycyjny (ONLINE).

- ogólnopolskiej konferencji XLII Ogólnopolskiego Spotkania Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej ZG SBP - „Bibliografia regionalna – między przeszłością a przyszłością” w Bibliotece Śląskiej w Katowicach, 5-6 października 2023 r. W spotkaniu uczestniczyło około 100 osób, którzy reprezentowali 30 bibliotek z całego kraju: Bibliotekę Narodową, biblioteki publiczne, pedagogiczne i naukowe. Uczestnicy zapoznali się z dziejami Biblioteki Śląskiej, niemieckimi bibliografiami śląskimi do 1945 r., wybranymi publikacjami dotyczącymi regionu siedleckiego po 2013 r. pod względem wielokulturowości i złożonej historii poszczególnych miejscowości tego obszaru, bibliografiami Sądecczyzny i poszczególnymi wydawnictwami, tzw. Sandecjanami, jak również bibliografią Bielska-Białej i Rudy Śląskiej, procesem cyfryzacji zbiorów regionalnych i sposobami ich udostępniania w MBP w Dąbrowie Górniczej. Dużo mówiono o Bibliografii na Śląsku i Śląsku w bibliografii w szerokim aspekcie, ze względu na jego bardzo zróżnicowany historycznie zasięg terytorialny oraz o współtworzeniu wspólnego zasobu bibliotecznego. Drugi dzień konferencji rozpoczął się wizytą w Instytucie Mediów Cyfrowych „Digitalium” Biblioteki Śląskiej. Następnie uczestnicy wysłuchali referatów na temat: nowych rozwiązań cyfrowych i potencjału bibliotek cyfrowych w kontekście bibliografii; wyzwań stojących przed współczesną bibliografią, jej problemach i koniecznością zmian, które należy podjąć aby dostosowywać ją do zmieniających się potrzeb i oczekiwań użytkowników. Konferencję zakończyła prezentacja platform cyfrowych tworzonych przez Instytut Badań Regionalnych Biblioteki Śląskiej – Eduś, EWoŚ i Geohist. Uczestnicy wysłuchali także wystąpień sponsorskich dostawców oprogramowania dla bibliotek. Przedstawiciel Sygnity Business Solutions zaprezentował moduł REGA w systemie bibliotecznym Prolib. Przedstawiciel firmy Trzecia Strona omówił z kolei oprogramowanie „Bibliografia” dedykowane do prowadzenia bibliografii regionalnej. Przedstawiona została propozycja i główne założenia przygotowywanego projektu „Dziedzictwo Ikonograficzne polskiej wsi” z Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa PAN w Warszawie. Transmisja z konferencji udostępniona została także poprzez serwis internetowy YouTube. W pierwszym dniu skorzystało z tej możliwości 250 osób, w drugim ponad 130.

Ogólnopolskie spotkania zespołu są forum wymiany doświadczeń i spostrzeżeń z własnych obszarów działania bibliograficznego i wiedzy o regionach. Przyczyniają się do poszerzania kontaktów pomiędzy bibliografami regionalistami w całym kraju. Materiały o i ze spotkań są zamieszczane na portalu SBP (strona archiwalna: www.sbp.pl/sbp/komisje_sekcje_zespoly/zespole_do_spraw_bibliografii_regionalnej; nowa strona: <https://www.sbp.pl/o-sbp/struktura/komisje-sekcje-zespoly-sbp/zespole-do-spraw-bibliografii-regionalnej>). Wybrane referaty prezentowane na spotkaniach są publikowane w czasopiśmie fachowym - „Bibliotekarzu”.

Członkowie zespołu współpracowali z Biblioteką Narodową w zakresie relacji i powiązań bibliografii regionalnych z bibliografią narodową jak również z pozostałymi sekcjami i komisjami SBP.

Informowanie o pracach i działaniach zespołu oraz publikowanie tych wiadomości w Internecie (ogólnopolski portal bibliotekarski www.sbp.pl, strony własne bibliotek), prasie fachowej (m.in. „Bibliotekarz”, czasopisma regionalne bibliotekarskie).

Publikacje członków z zakresu działalności, popularyzujące działania zespołu w 2023 r. (wybór):

Wilk Katarzyna, Gałkowska Anna. Literatura pogranicza – wyzwaniem dla bibliografa i inspiracją dla bibliotekarza na przykładzie pogranicza polsko-czesko-niemieckiego. *Bibliotekarz*. 2023, nr 1, s. 7-12;

Lech-Jabłońska, Bożena. Rola Zespołu do spraw Bibliografii Regionalnej w rozwoju systemu bibliografii w Polsce. *Bibliotekarz*. 2023, nr 1, s. 13-17;

Urbaniak Anna. Sprawozdanie z 42. spotkania Zespołu do spraw Bibliografii Regionalnej przy ZG SBP. *Bibliotekarz*. 2023, nr 1, s. 36-37;

Lech-Jabłońska, Bożena. Specyfika Lubelszczyzny w bibliografii regionalnej zapisana. *Bibliotekarz*. 2023, nr 3, s. 15-19;

Wesołowska Sylwia. Landesbibliographie Mecklenburg-Vorpommern a Bibliografia Pomorza Zachodniego. Podobieństwa i różnice. *Bibliotekarz*. 2023, nr 3, s. 20-24;

Urbaniak Anna. Winiarska tożsamość Ziemi Lubuskiej w świetle zasobów Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze. *Bibliotekarz*. 2023, nr 3, s. 25-26;

Lech-Jabłońska, Bożena. Bibliografie regionalne w Polsce – cele, drogi rozwoju, perspektywy. *Bibliotekarz*. 2023, nr 7/8, s. 21-25;

Szeliga Elżbieta. System bibliografii regionalnej na przykładzie *Bibliografii województwa podkarpackiego*. *Bibliotekarz*. 2023, nr 9, s. 12-16;

Szeliga Elżbieta. Perspektywy rozwoju bibliografii regionalnych / Elżbieta Szeliga. *Bibliotekarz*. 2023, nr 10, s. 32-33.

Tomanek Anita. Bibliografia regionalna – między przeszłością a przyszłością. *Bibliotekarz*. 2024, nr 1, s. 29-32;

O bibliotekach w prasie. *Bibliotekarz*. 2023 członkowie Zespołu ds. Bibliografii Regionalnej opracowują notki do stałej rubryki czasopisma.

Członkowie zespołu opracowali teksty do tomu *Książnica Śląska* – materiały pokonferencyjne.

Aktywny udział członków (referaty, uczestnictwo) w fachowych krajowych konferencjach naukowych seminariach, warsztatach dotyczących bibliografii i różnorodnej problematyki bibliotekarstwa: automatyzacji, opracowania, informacji regionalnej, itp.:

19 kwietnia 2023 r. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Rzeszowie konferencja „Perspektywy rozwoju bibliografii regionalnych” - Bożena Lech-Jabłońska – referat „Bibliografie regionalne w Polsce – cele, drogi rozwoju, perspektywy”; Wojciech Kowalewski „Ale kosa nie do żyta! Koso żyta się nie kosi! – bibliografia regionalna wobec wyzwań współczesności”

Forma komunikacji i popularyzacji działalności sekcji/komisji – portal SBP.pl

Facebook (profile indywidualne, struktur organizacyjnych uczelni).

Sprawy finansowe – działalność Zespołu nie była dofinansowana, przez instytucje/organizacje, jedynie Konferencja w Kartowicach częściowo z finansów WBP w Katowicach w tym sponsorów regionalnych.

Sekcja Bibliotek Muzeów, Galerii i Instytucji Kultury

Obecnie sekcja liczy 39 aktywnych członków. Odbyły się dwa zdalne spotkania Zarządu sekcji przy wykorzystaniu platformy Zoom. Tematami spotkań była organizacja dorocznej konferencji.

Z członkami sekcji Zarząd komunikował się za pomocą mailingu w Google Groups, grupie zamkniętej na FB oraz poprzez profil FB. Rozpoczęto prace nad stworzeniem strony internetowej sekcji.

Obszary tematyczne działalności

Aktywność sekcji

- V Konferencja Naukowa Bibliotekarzy i Pracowników Bibliotek Muzealnych. Hasło przewodnie „Muzealna biblioteka cyfrowa. Kolejny krok do udostępniania?” to również rozważania o przyszłości muzealnych bibliotek, dotychczasowych doświadczeniach, a także dalszych perspektywach - 28-29 września 2023 r. w Państwowym Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu. Pierwszy dzień poświęcony był formalnym i prawnym aspektom przygotowania zbiorów bibliotecznych do digitalizacji. W tej części zabrali głos specjaliści związani m.in z prawem autorskim, zamówieniami publicznymi czy konserwacją, którzy zwrócili uwagę na szereg zagadnień istotnych przed przystąpieniem do procesu cyfryzacji zbiorów. Dzień drugi poświęcony został konkretnym doświadczeniom bibliotekarzy związanych z cyfrowym udostępnianiem zbiorów oraz prowadzonych projektach digitalizacyjnych. O swych projektach i działaniach opowiedzieli pracownicy bibliotek. Obrady zakończyła dyskusja o perspektywach bibliotek muzealnych i instytucji kultury w zakresie digitalizacji.

Referaty konferencyjne sekcji są wydawane w kolejnych numerach „Bibliotekarza”:

Siuciak, Aleksandra. Biblioteka Muzeum Zamkowego w Malborku: o „nowej” bibliotece Muzeum Zamkowego w Malborku: projekt, plany, wyzwania. *Bibliotekarz*. 2023, nr 5, s. 24-28.

Żák-Caplot Katarzyna. Pięć lat w nowoczesnej bibliotece: rewitalizacja niechłodnym okiem... *Bibliotekarz*. 2023, nr 7/8, s. 12-15;

Męzik Katarzyna. Wystawy pocztówek ze zbiorów Biblioteki Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie. *Bibliotekarz*. 2023, nr 11, s. 19-23;

Żák-Caplot Katarzyna, Siuciak Aleksandra. Książka czy eksponat. Najcenniejsze zbiory bibliotek muzealnych. *Bibliotekarz*. 2023, nr 11, s. 33-34;

Krzysztofik Anna. Przypadki konserwacji pewnej kolekcji, czyli „Wspieranie działań muzealnych” na przykładzie księgozbioru Ludwika Gocla. *Bibliotekarz*. 2023, nr 12, s. 19-20;

Replin-Bala Martyna. I książki mają swoje losy. Kolekcje książkowe w zbiorach Biblioteki Muzeum Literatury. *Bibliotekarz*. 2023, nr 2, s. 18-20;

Guzik Magdalena. Photobook – książka jako obiekt. Instrukcja obsługi. *Bibliotekarz*. 2023, nr 3, s. 27-29;

Miś Paulina. Bestsellery swoich czasów, kolekcja inkunabułów Biblioteki Muzeum Narodowego w Warszawie. *Bibliotekarz*. 2023, nr 6, s. 20-24;

Ryfka Grażyna. „Radość z kolekcjonowania to pokazywanie swoich skarbów innym”. Rola książki na ekspozycjach w Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza w Warszawie. *Bibliotekarz*. 2023, nr 7/8, s. 26-29.

W 2023 r. instytucjami partnerskimi Sekcji były Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu oraz Muzeum Warszawy (użyczenie narzędzi zdalnej komunikacji dla Zarządu).

Konferencja była sfinansowana przez były Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu.

Sekcja jest w stałym kontakcie merytorycznym ze sowimi odpowiednikami w Republice Czeskiej oraz Republice Serbii.

W ramach 50-lecia istnienia Komisji Bibliotecznej przy Asocjacji Muzeów i Galerii Republiki Czeskiej przewodnicząca sekcji opowiedziała o działalności i planach Sekcji (19-21.09.2023).

Podsumowanie

Za sukces Zarząd sekcji uważa zainteresowanie międzynarodowego środowiska muzealnego działalnością bibliotek muzealnych, co znalazło odzwierciedlenie w zaproszeniu jej przedstawicieli do Republiki Czeskiej.

Sekcja Bibliotek Publicznych

Zarząd sekcji na bieżąco reagował na problemy związane z funkcjonowaniem bibliotekarstwa publicznego. Członkowie Sekcji komunikują się za pomocą poczty elektronicznej. Sekcja nie jest aktywna w mediach społecznościowych. Nie uczestniczono w przygotowaniu publikacji wydawniczych, nie podejmowano współpracy z instytucjami międzynarodowymi ani też partnerstwa z organizacjami wspierającymi.

W 2023 r. opiniowana była przygotowana przez MKiDN uchwała o Narodowym Programie Rozwoju Czytelnictwa - zwrócono uwagę na konieczność zmniejszenia wymaganego wkładu własnego.

Sekcja otrzymała pytanie dotyczące udostępnienia w bibliotekach publicznych miejsca na spotkania, które autor maila uznał za pseudonaukowe i dyskusyjne pod względem etycznym. Po konsultacji z członkami zarządu – przesłano odpowiedź.

Komisja Nowych Technologii

Sprawy organizacyjne:

W 2023 r. odbyło się 6 spotkań online za pomocą platformy Clickmeeting oraz wiele konsultacji mailowych i telefonicznych.

Działalność komisji:

Członkowie komisji brali czynny udział w organizacji i doradzali w przygotowaniu 14 edycji Konferencji z cyklu „Automatyzacja Bibliotek” pt.: „Biblioteki w świecie technologii”, 23-24 listopada 2023 r. Prace polegały na stworzeniu programu konferencji, zaproszeniu prelegentów, przygotowaniu własnych wystąpień oraz czynnym uczestnictwie w konferencji.

Dr Dorota Siwecka prowadziła sesję II pt.: Usługi biblioteczne: dobre praktyki i w sesji IV przedstawiła temat: Bibliotekarze w humanistyce cyfrowej.

Dr Leszek Szafranski prowadził sesję III pt.: Zarządzanie zasobami cyfrowymi i w sesji IV przedstawił temat: Zarządzanie otwartymi danymi badawczymi.

Wojciech Kowalewski prowadził sesję IV pt.: otwarta nauka, otwarte zasoby i w sesji II przedstawił temat: Zachowania informacyjne czytelnika a funkcjonalność katalogu OPAC.

Komisja prowadzi na Facebooku własny fanpage.

Komisja Zarządzania i Marketingu

Sprawy organizacyjne: sposoby komunikacji członków – w-mail, wideo rozmowy, spotkania na żywo

Obszary tematyczne: formy promocji różnych typów bibliotek.

Publikacje wydane:

- czasopismo „Zarządzanie Biblioteką” (w 2023 r. ukazał się numer 14),
- książka „Marketing w działalności bibliotecznej” wydana przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP,
- książka „Gdańsk jako miasto literatury – badanie wizerunku” wydana przez Wydawnictwo Naukowe i Edukacyjne SBP.

Forma komunikacji i popularyzacji działalności komicji – poprzez portal sbp.pl

Partnerstwo: osoby, biblioteki, inne instytucje wspierające działania sekcji – Wydawnictwo Edward Mitek, WiMBP w Gdańsku – realizacja badań w ramach projektu „Gdańsk jako miasto literatury”.

Współpraca międzynarodowa – współpraca z badaczami z Islandii (Uniwersytet w Rejkiawiku) – badania porównawcze bibliotek polskich i islandzkich.

W 2023 r. z powodu braku „mocy przerobowych” zawieszono Bałtycką Konferencję.

Komisja Odznaczeń i Wyróżnień

Spotkania odbywały się tylko w trybie on-line.

Opiniowanie wniosków:

Komisja odbyła 9 konsultacji on-line.

Ogółem przeanalizowano i zaopiniowano 38 wniosków przysłanych przez upoważnione ogniwa organizacyjne SBP. Pozytywnie zaopiniowano 34 wnioski, przy czym w przypadku 27 wniosków komisja zaakceptowała zaproponowane we wnioskach odznaczenia i wyróżnienia, w tym:

- Medal *W dowód uznania* – 10 wniosków
- Honorowa Odznaka SBP – 7 wniosków
- List Gratulacyjny – 9 wniosków
- Brązowy Medal MKiDN „Gloria Artis” - 1 wniosek

W przypadku 7 wniosków Komisja stwierdziła, że zaprezentowane we wnioskach dokonania i zasługi kandydatów nie w pełni spełniają wymagane kryteria regulaminowe i zaproponowała przyznanie tym kandydatom listów gratulacyjnych.

Negatywnie zaopiniowano 4 wnioski.

38 wniosków z uzasadnieniem decyzji KOiW przesłano do akceptacji Prezydium ZG SBP.

Inne prace:

1.Od 15.01 do 30.04. r. komisja brała udział w organizacji Konkursu Bibliotekarz Roku 2022 (opracowanie harmonogramu, redakcja 15 sylwetek finalistów w/w Konkursu na potrzeby portalu SBP, nadzór nad przebiegiem II etapu Konkursu, ustalenie rankingu finałowego, który

wyłonił zwycięzcę i ogłoszenie wyników Konkursu na portalu SBP). W protokole podsumowującym te działania przekazany do Biura ZG SBP, zgłoszono też uwagi do trybu przeprowadzenia II etapu Konkursu.

2. W marcu 2023 r. przewodnicząca komisji opracowała dokument zatytułowany "Komisja Odznaczeń i Wyróżnień - organizacja prac", w którym określono obowiązki Zarządu KOiW.

Aktualnie w skład KOiW wchodzi 7 osób, które są wieloletnimi członkami SBP (w tym cztery to Członkowie Honorowi SBP).

Wnioski przyjmowane są do 15 dnia każdego miesiąca (via Biuro SBP), przy czym te, które dotyczą odznaczeń i wyróżnień SBP są rozpatrywane w ciągu 2 tygodni. Natomiast na załatwienie wniosków o odznaczenia resortowe lub państwowe potrzeba co najmniej od 2 do 3 miesięcy.

Strona internetowa KOiW prowadzona jest na portalu SBP, a za jej aktualizację, podobnie jak za aktualizację zakładki Odznaczenia i Wyróżnienia, odpowiada Zarząd KOiW.

Komisja współpracuje przede wszystkim z Biurem ZG SBP, informacjami i radami dotyczącymi odznaczeń i wyróżnień służy wszystkim strukturom i członkom SBP.

Zespół do Spraw Archiwum Biura ZG SBP

Kontynuacja działań. Odbyły się 3 spotkania, podczas których członkinie zespołu przejrzały spuścizny po p.p. Joannie Pasztaleniec-Jarzyńskiej i Marii Lenartowicz kwalifikując część materiałów do Archiwum. Zaplanowano też dalsze prace na rok 2024.

*Opracowała
Marzena Przybysz*